

PATVIRTINTA

Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 17 d. sprendimu Nr. K-1 (Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2022 m. spalio 27 d. sprendimo Nr. K-185 redakcija)

1 priedas
1 b forma

**SĄLYGŲ VERSLO PLĖTRAI SUDARYMO, PATRAUKLIOS INVESTICIJOMS
APLINKOS FORMAVIMO IR TURIZMO VYSTYMO
PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2022 metai
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas (-ai)	Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktorius, 188718528
Vykdytojas (-ai), kodas (-ai)	Turto valdymo skyrius, A5 Finansų ir investicijų skyrius, A6 Komunalinio ūkio ir architektūros skyrius, A1 Buhalterinės apskaitos skyrius, A2 Teisės ir vidaus administravimo skyrius, A12

Programos pavadinimas	SĄLYGŲ VERSLO PLĖTRAI SUDARYMAS, PATRAUKLIOS INVESTICIJOMS APLINKOS FORMAVIMAS IR TURIZMO VYSTYMAS	Kodas	05
------------------------------	---	--------------	-----------

Programos parengimo argumentai	<p>Realizuojamos Lietuvos Respublikos turizmo įstatymu ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2019 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. 4-168 patvirtinta Turizmo informacijos ženklo naudojimo tvarka turizmo informacijos centrui priskirtos funkcijos - rinkti, kaupti ir nemokamai teikti informaciją apie turizmo paslaugas, lankomus objektus ir vietas; rengti, leisti ir platinti informacinius ir kartografinius leidinius apie turizmo paslaugas, objektus ir vietas; teikti informaciją apie turizmo paslaugas internete.</p> <p>Realizuojamos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatytosios savarankiškosios savivaldybės funkcijos – sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas, infrastruktūros, socialinės ir ekonominės raidos planavimas.</p> <p>Programoje išdėstytos sąlygos ir galimybės, užtikrinančios, kad rajone būtų kuriama rajono bendruomenei, verslui ir investicijoms palanki aplinka.</p> <p>Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktorius yra patvirtinęs Alytaus rajono savivaldybės visuomenės saugumo projektų finansavimo tvarkos aprašą, kuriame numatyti projektų tikslai – prisidėti prie saugesnės rajono gyventojų aplinkos formavimo, stiprinti aktyvų visuomenės, savivaldos ir viešųjų juridinių asmenų bendradarbiavimą, užtikrinti visuomeninę rimtį, asmens ir visuomenės saugumą, žmogaus teisių ir laisvių apsaugą Alytaus rajone, skatinti visuomenę prisidėti prie visuomenės saugumo užtikrinimo Alytaus rajone.</p>
---------------------------------------	--

	<p>Nuo 2022 m. keisis Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintas tvarkos aprašas. Vadinsis Alytaus rajono savivaldybės viešosios tvarkos užtikrinimo ir prevencijos projektų finansavimo tvarkos aprašas. Atitiks savarankiškąją savivaldybės funkciją – dalyvavimas, bendradarbiavimas užtikrinant viešąją tvarką, kuriant ir įgyvendinant nusikaltimų prevencijos priemones.</p> <p>Šia programa siekiama kurti palankią aplinką verslo plėtrai ir investicijoms, skatinti naujų verslo iniciatyvų atsiradimą ir įgyvendinimą. Pagal šią programą įgyvendinama viena iš įstaigos vizijos krypčių – sukurta palanki aplinka investicijoms ir rajono verslo vystymuisi, taip pat įgyvendinamas Alytaus rajono savivaldybės strateginės plėtros plano ekonomikos, verslo ir darnaus kaimo plėtros prioritetas bei tikslas – sukurti palankią aplinką investicijoms ir rajono verslo vystymui. Programa yra tęstinė, vykdoma kiekvienais metais. Ši programa padės įgyvendinti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu deleguotas funkcijas: infrastruktūros, socialinės ir ekonominės raidos planavimo, strateginių plėtros ir veiklos planų rengimo, turizmo, būsto, smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros programų rengimo bei sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymo ir šios veiklos skatinimo. Programa organizuojama taip, kad nebūtų nė vienai amžiaus grupei ar lyčiai pirmenybės ar išimčių, vykdant smulkaus ir vidutinio verslo rėmimą, sudarant sąlygas subalansuotam moterų ir vyrų dalyvavimui versle, skatinant moterų ir vyrų verslininkystę.</p>		
Ilgalaikis prioritetas (pagal Alytaus rajono savivaldybės strateginį plėtros planą)	TVARI, DARNI, INOVATYVI EKONOMIKOS PLĖTRA IR IŠVYSTYTA INFRASTRUKTŪRA SUMANIOS, VEIKLIOS, SUSITELKUSIOS BENDRUOMENĖS, PAŽANGI, SOCIALIAI ATSAKINGA SAVIVALDA PATOGUS, SVETINGAS, ŽALIAS RAJONAS	Kodas	01 02 03
Šia programa įgyvendinamas savivaldybės strateginis tikslas:	<p>SUKURTI PALANKIĄ APLINKĄ BEI EKONOMINĘ INFRASTRUKTŪRĄ INVESTICIJOMS IR DARNIAM VERSLO VYSTYMUISI</p> <p>DIDINTI VALDYMO KOKYBĘ IR UGDYTI DARBUOTOJŲ KOMPETENCIJAS, SIEKIANT PATENKINTI VERSLO IR GYVENTOJŲ POREIKIUS</p> <p>PLĖTOTI PATOGIAM GYVENIMUI IR ŪKINEI VEIKLAI AKTUALIĄ TVARIĄ INFRASTRUKTŪRĄ; DIDINTI ARS KAIP DARNAUS TURIZMO KRYPTIES PATRAUKLUMĄ</p>		02 01 02
Programos tikslas	Didinti gyventojų užimtumą vietos darbo rinkoje	Kodas	01
<p>Tikslo įgyvendinimo aprašymas: užtikrinti valstybinės (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijos (dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones ir gyventojų užimtumo programas) vykdymą; siekti kuo didesnio gyventojų užimtumo, kad jie turėtų galimybę ugdyti darbo įgūdžius ir dirbti kvalifikaciją atitinkantį darbą; sudaryti galimybes ieškantiems darbo asmenims greičiau integruotis į darbo rinką ir užsidirbti pragyvenimui būtinų lėšų, įgyti motyvą tolimesnei darbo paieškai; sumažinti nedarbą Alytaus rajono savivaldybėje.</p> <p>01 uždavinys. Sudaryti galimybę laikinai įsidarbinti asmenims, negalintiems konkuruoti darbo rinkoje.</p>			

Programos tikslams pasiekti numatomos šios priemonės:

- laikinieji darbai;
- darbo užmokesčio dalinis kompensavimas (60 proc.) darbdaviams, įdarbinusiems rajono bedarbiams;
- Užimtumo skatinimo ir motyvavimo paslaugų nedirbantiems ir socialinę paramą gaunantiems asmenims modelio įgyvendinimas;
- įsidarbinusių Alytaus rajono savivaldybės bedarbių kelionės išlaidų į darbą ir atgal kompensavimas iš savivaldybės biudžeto lėšų.

Įgyvendinant laikinųjų darbų priemonę, numatoma organizuoti šiuos laikino pobūdžio darbus:

- valstybinėje žemėje esančių žaliųjų plotų, gėlynų, želdinių ir kitų viešųjų erdvių valymo ir priežiūros laikino pobūdžio darbai (pakelėse esančių krūmų šalinimas, šienavimas, šiukšlių rinkimas, gėlių sodinimas ir priežiūra, nukritusių lapų ir sniego valymas bei kiti laikino pobūdžio darbai);
- valstybinėje žemėje esančių vandens telkinių pakrančių, poilsio zonų, maudyklų valymo, tvarkymo, priežiūros laikino pobūdžio darbai;
- užterštų, bešeimininkių, neprižiūrimų teritorijų, stichiškai susidariusių sąvartynų valstybinėje žemėje valymo ir priežiūros laikino pobūdžio darbai;
- istorijos ir kultūros paveldo objektų, valstybinėje žemėje esančių neveikiančių kapinių priežiūros laikino pobūdžio darbai;
- socialinės, sveikatos priežiūros ir visuomeninės paskirties objektų, esančių valstybinėje žemėje, teritorijų tvarkymo laikino pobūdžio darbai;
- pagalba teikiant socialines paslaugas;
- kiti visuomenei naudingi darbai.

Šiuos laikinus darbus organizuos ir vykdys Alytaus rajono savivaldybės seniūnijos, biudžetinės įstaigos. Seniūnijos pagal poreikį bedarbiams galės siūsti atlikti laikinuosius darbus į seniūnijos teritorijoje esančias savivaldybės ugdymo, švietimo, kultūros ir globos įstaigas.

Vidutinė numatoma vieno programos dalyvio darbų trukmė – 3 mėnesiai, maksimali trukmė – 6 mėnesiai. Pagal šią priemonę planuojama įdarbinti apie 24 nekvalifikuotus bedarbius.

Darbo užmokesčio dalinio kompensavimo (60 proc.) darbdaviams priemonė skirta: viešosioms įstaigoms, verslo įmonėms, bendruomenėms, kitoms ne pelno siekiančioms organizacijoms, kurios registruotos ir vykdo veiklą Alytaus rajone, Alytaus rajono gyventojams, vykdančioms veiklą pagal Nuolatinio Lietuvos gyventojų individualios veiklos vykdymo pažymą, ūkininkams, įregistravusiems savo ūkį Alytaus rajone, kurie įdarbins išvardintų tikslinių grupių Alytaus rajono bedarbius.

Planuojama, kad darbdaviai pagal šią priemonę galės įdarbinti apie 10 bedarbių. Vidutinė numatoma vieno programos dalyvio darbų trukmė – 3 mėnesiai, maksimalus remiamas laikotarpis – 6 mėnesiai, bet ne ilgiau kaip iki Programos vykdymo pabaigos.

Planuojama, kad pasibaigus Programos laikinųjų darbų ir darbo užmokesčio dalinio kompensavimo darbdaviams priemonėms, terminuotam arba pastoviam darbui įsidarbins 3 asmenys.

Atsižvelgiant į lėšas, numatytas 2022 metų užimtumo didinimo programai įgyvendinti (83,5 tūkst. Eur), iš viso planuojama įdarbinti 34 asmenis.

Programoje gali dalyvauti Užimtumo tarnybos Alytaus skyriuje užsiregistravę Alytaus rajono savivaldybės bedarbiai, įvardinti Užimtumo įstatymo 48 straipsnio 2 dalyje.

Programos dalyvių laikino darbo trukmė – iki 6 mėnesių, vidutinė įdarbinimo trukmė – 3 mėnesiai su galimybe sutartį pratęsti. Dalyvavimo Programoje trukmė skaičiuojama nuo darbo sutartyje laikino pobūdžio darbams atlikti nurodytos pirmos darbo dienos iki jo atleidimo iš darbo dienos. Asmenys, dalyvausiantys Programos laikinųjų darbų ir darbo užmokesčio dalinio kompensavimo darbdaviams priemonėse, bus atrenkami laikantis šių prioritetų:

- vyresni kaip 40 metų;
- piniginės socialinės paramos gavėjai;
- nėščios moterys, vaiko motina (įmotė) arba tėvas (įtėvis), vaiko globėjas, rūpintojas ir asmenys, faktiškai auginantys vaiką (įvaikį) iki 8 metų arba neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažintą vaiku invalidu), ir asmenys, prižiūrintys sergančius ar neįgalius šeimos narius, kuriems Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sprendimu nustatyta nuolatinė slauga ar priežiūra.

Darbdavių, pageidaujančių įgyvendinti užimtumo programą, atranką vykdo savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta Darbdavių atrankos komisija savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu nustatyta tvarka.

2022 m. numatoma vykdyti Užimtumo skatinimo ir motyvavimo paslaugų nedirbantiems ir socialinę paramą gaunantiems asmenims modelio įgyvendinimą. Planuojama teikti: psichologo - motyvatoriaus paslaugas, lydimąją pagalbą, savipagalbos konsultacijų mokymų paslaugas ir kitas paslaugas pagal modelio dalyvių poreikį. Asmenims, dėl daugybės sveikatos sutrikimų ir žalingų įpročių negebantiems atlikti darbo, planuojama teikti būtiną ilgalaikę, kompleksinę socialinę pagalbą, bei suteikti galimybę integruotis į darbo rinką, taikant būtiną įsidarbinti sveikatos paslaugų (priklausomybės ligų gydymas) teikimą.

Planuojama, kad įgyvendinus Užimtumo skatinimo ir motyvavimo paslaugų nedirbantiems ir socialinę paramą gaunantiems asmenims modelį, užimtumo skatinimo ir motyvavimo paslaugos bus suteiktos 80 asmenų.

Rezultato vertinimo kriterijai:

Asmenų, dalyvavusių programoje, skaičius – 34.

Vidutinė vieno asmens dalyvavimo programoje trukmė – 3 mėn.

Asmenų, įsidarbinusių pasibaigus programai, skaičius – 3.

Darbo rinkos politikos įgyvendinimui (valstybės perduotai savivaldybei funkcijai atlikti) skirta speciali tikslinė dotacija – 170,5 tūkst. Eur, iš jų Užimtumo skatinimo ir motyvavimo paslaugų nedirbantiems ir socialinę paramą gaunantiems asmenims modeliui įgyvendinti – 87,0 tūkst. Eur.

Vidutinė 1 asmens 3 mėnesių dalyvavimo programoje kaina yra apie 2256 Eur.

Savivaldybės biudžeto lėšos įsidarbinusių Alytaus rajono savivaldybės bedarbių kelionės išlaidų kompensavimui į darbą ir atgal – 10,0 tūkst. Eur.

Laikinųjų darbų finansavimas:

Programa finansuojama iš valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų lėšų valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 18 punktą (dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones bei gyventojų užimtumo programas).

Laikinųjų darbų priemonės finansavimo tvarka:

Darbdaviams, įdarbinusiems Užimtumo tarnybos siūstus asmenis pagal darbo sutartį laikiniejiems darbams atlikti, už kiekvieną įdarbintą asmenį mokamos šios kompensacijos darbo užmokesčiui, skirtos 100 proc. apmokėti šias išlaidas:

- darbo užmokesčio už įdarbinto asmens faktiškai dirbtą laiką, apskaičiuoto pagal tą mėnesį galiojantį Vyriausybės patvirtintą minimalų valandinį atlygį;
- draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokoms, apskaičiuotoms nuo nurodyto darbo užmokesčio;
- piniginei kompensacijai už nepanaudotas atostogas (įskaitant draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų sumą).

Lėšos darbo priemonėms įsigyti (iki 3 proc. nuo darbdaviui kompensuojamos lėšų sumos) skiriamos tik Alytaus rajono savivaldybės seniūnijoms, biudžetinėms įstaigoms.

Bedarbiams, dirbantiems Alytaus rajono savivaldybės seniūnijose, biudžetinėse įstaigose ir įmonėse pagal Užimtumo programą, nustatyta tvarka gali būti kompensuojamos kelionės išlaidos į darbą ir atgal iš šiai Programai skirtų lėšų (planuojama apie 300,00 Eur).

Darbo užmokesčio dalinio kompensavimo (60 proc.) darbdaviams priemonės finansavimo tvarka:

Darbdaviams, įdarbinusiems pagal darbo sutartį Užimtumo tarnybos siūstus Programos tikslinių grupių Alytaus rajono bedarbius, už kiekvieną įdarbintą asmenį mokamos šios kompensacijos darbo užmokesčiui, skirtos dalinai (60 proc.) apmokėti šias išlaidas:

- darbo užmokesčio už įdarbinto asmens faktiškai dirbtą laiką, apskaičiuoto pagal tą mėnesį galiojantį Vyriausybės patvirtintą minimalų valandinį atlygį;

- draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokoms, apskaičiuotoms nuo nurodyto darbo užmokesčio;

- piniginei kompensacijai už nepanaudotas atostogas (įskaitant draudėjo privalomojo valstybinio socialinio draudimo įmokų sumą).

Darbdaviai, įvertinę darbuotojo (-ų) kvalifikaciją, gali nuspręsti mokėti atlygio dydį, bet ne mažesni kaip Vyriausybės patvirtintą minimalų valandinį atlygį.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2021-12-23 įsakymu Nr. A1-968, programos administravimui nustatomi 4 procentai programai įgyvendinti skirtų lėšų.

Programos lėšų paskirstymas pagal priemones ir planuojamas asmenų skaičius:

Programos priemonės	Programos lėšos, Eur	Planuojamas asmenų skaičius
Laikinieji darbai	61 400	24
Darbo užmokesčio dalinis subsidijavimas darbdaviams	15 300	10
Programos administravimas	6 800	
Iš viso:	83 500	34
Modeliui įgyvendinti	87 000	80
Įsidarbinusių bedarbių kelionės išlaidų kompensavimas	10 000 savivaldybės biudžeto lėšos	20
Iš viso	180 500	

Siekiant kuo efektyviau panaudoti lėšas, Programa gali būti tikslinama vienos programos priemonės nepanaudotą lėšų likutį skiriant kitai programos priemonei finansuoti.

Programos priemonių įgyvendinimo tvarkos aprašus tvirtina savivaldybės administracijos direktorius.

Programos tikslas	Remti smulkų ir vidutinį verslą bei skatinti jo plėtrą	Kodas	02
-------------------	--	-------	----

Tikslo įgyvendinimo aprašymas: Į įgyvendinant šį tikslą finansiškai remiami fiziniai ir juridiniai asmenys, gerinamos verslo sąlygos Alytaus rajone, skatinant smulkaus ir vidutinio verslo plėtrą.

Įgyvendinant iškeltą tikslą, vykdomas uždavinys:

01 uždavinys. Skatinti rajono gyventojų verslumą bei įmonių konkurencingumą.

Uždavinio vykdymui naudojamos priemonės remti SVV subjektus:

- kompensuojant naujų darbo vietų įkūrimo išlaidas;
- kompensuojant dalyvavimo Lietuvoje ir užsienyje vykstančių parodų, mugių, verslo misijų išlaidas;
- kompensuojant naujai kuriamų arba nuomojamų interneto svetainių diegimo ir administravimo konsultacinių paslaugų išlaidas;
- kompensuojant naujos įmonės steigimo išlaidas;
- kompensuojant konsultacijų dėl verslo planų, investicinių projektų, paraiškų ir kitų reikiamų dokumentų finansinei paramai gauti rengimo išlaidas;
- kompensuojant konsultacijų buhalteriniais klausimais pirmaisiais verslo metais išlaidas;
- kompensuojant infrastruktūros verslui sukūrimo (pritaikymo) išlaidas;
- kompensuojant jaunimo savarankiško verslo veiklos pradžios išlaidas.

Rezultato vertinimo kriterijus

Paramą gavusių verslo subjektų skaičius, vnt. – 35.

Produkto kriterijai:

- paramą gavusių subjektų sukurtų naujų darbo vietų skaičius, vnt., iš jų skaičius, kuriose įdarbinti asmenys iki 25 m.
- paramą gavusių subjektų dalyvavimo parodose, mugėse, verslo misijose skaičius, vnt.

<ul style="list-style-type: none"> • paramą gavusių subjektų sukurtų/nuomojamų interneto svetainių skaičius, vnt. • įsteigtų naujų įmonių, gavusių paramą, skaičius, vnt. • paramą gavusių subjektų dėl konsultacijų dėl verslo planų, investicinių projektų, paraiškų ir kitų reikiamų dokumentų finansinei paramai gauti rengimo skaičius, vnt.; • paramą gavusių subjektų dėl konsultacijų buhalteriniais klausimais pirmaisiais verslo metais skaičius, vnt.; • paramą gavusių subjektų dėl infrastruktūros verslui sukūrimo (pritaikymo) skaičius, vnt.; • paramą gavusių subjektų dėl jaunimo savarankiško verslo veiklos pradžios skaičius, vnt., iš jų: vyrai, moterys. 			
Programos tikslas	Skatinti atvykstantąjį ir vietinį turizmą, stiprinant rajono turistinių patrauklumą bei didinant Alytaus rajono konkurencingumą tiek tarptautinėse, tiek vidinėse turizmo rinkose	Kodas	03
<p>Tikslo įgyvendinimo aprašymas: Turizmo paslaugų ir išteklių pristatymo programa siekiama vystyti turizmo sektoriaus duomenų rinkimą ir analizę, aktualizuoti, atnaujinti ir internetinėje erdvėje skleisti informaciją apie turizmo paslaugas, vietas, maršrutus ir t.t., skatinti vietas ir atvykstantąjį turizmą Alytaus regione, kurti ir populiarinti turizmo maršrutus, skatinti bendruomenių įsitraukimą, siekti, kad kraštas būtų patraukliai pristatytas turistams iš Lietuvos ir užsienio valstybių, apie regioną būtų sklaidžiama teisinga informacija.</p> <p>Tiksliui įgyvendinti vykdomas šis uždavinys:</p> <p>01 uždavinys. Įgyvendinti turizmo informacijos sklaidos priemonės</p> <p>Vykdyti turizmo informacijos teikimo paslaugas ir turizmo rinkodaros priemones:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rinkti, atnaujinti ir teikti nemokamą informaciją apie turizmo produktus ir paslaugas Alytaus krašte; 2) rengti, atnaujinti ir populiarinti turizmo maršrutus, įskaitant bendrus su kitomis savivaldybėmis; 3) rengti, leisti, skaitmeninti ir platinti turistams skirtus bendrus informacinius ir kartografinius (įskaitant regioninius) leidinius apie Alytaus regioną (įskaitant elektroninius); 4) pastoviai atnaujinti informaciją interneto svetainėje www.alytusinfo.lt bei skleisti ją socialiniuose tinkluose, spaudoje ir kt.; <p>dalyvauti tarptautinėse turizmo parodose ir kituose renginiuose, pristatant Alytaus kraštą.</p> <p>Produkto kriterijai: centro lankytojų skaičius, tūkst.; išleistų (įskaitant elektroninius), atnaujintų ir skaitmenizuotų leidinių kiekis, vnt.; renginių, kuriuose pristatytas Alytaus kraštas, skaičius, vnt.</p> <p><u>Rezultato vertinimo kriterijai:</u> Įgyvendintų rinkodaros priemonių skaičius, vnt. – 5.</p> <p>02 uždavinys. Skatinti vietos gyventojų domėjimąsi kriščiioniškosiomis Europos šaknimis, religija ir kultūra, tradicijomis ir paveldu, imantis koordinuojamų veiksmų, kad būtų atkurtas ir įprasmintas šalia Šv. Jokūbo kelių Alytaus rajone esantis architektūros, kultūros ir gamtinis paveldas.</p> <p>Švento Jokūbo kelio savivaldybių asociacijos vienas iš tikslų sukurti Lietuvoje Šv. Jokūbo kelių tinklą, tarptautinius ir Lietuvos vidaus maršrutus, ir Šv. Jokūbo kelių ženklavimo sistemą, naudojant vieną Europos Tarybos pasiūlytą Šv. Jokūbo kelio ženklą, veikiant kartu su Lietuvos Respublikos Vyriausybe ir Šv. Jokūbo kelio draugų asociacija Lietuvoje. Skatinama prie Šv. Jokūbo kelių esančių miestų, rajonų ir regionų, Europos valstybių tarpusavio kultūrinius mainus, siekiant liudyti nesenstančią Europos kultūrinę tapatybę ir jos vertybes, prisidedant prie unikalios istorinio, kultūrinio ir intelektualinio palikimo sklaidos vietos ir tarptautiniuose lygmenyse.</p> <p>Švento Jokūbo kelio savivaldybių asociacija įtrauks nares kartu įvertinti ir atrinkti lankymui pritaikytus objektus, kartu su Šv. Jokūbo kelio draugų asociacija ir kitomis institucijomis parengti Šv.</p>			

Jokūbo kelių maršrutus bei jų aprašymus. Savivaldybėse narėse koordinuojama Šv. Jokūbo kelių projekte dalyvaujančių institucijų (turizmo informacijos centrų, švietimo ir kultūros įstaigų) veikla. Rengiamos parodos bei renginiai, propaguojantys Šv. Jokūbo kelius ir jų objektus Lietuvoje, rengiami edukaciniai užsiėmimai, pristatantys savivaldybių, kurių teritorijas kerta Šv. Jokūbo keliai, kulinarinį, gamtinį, kultūrinį paveldą, tradicijų ypatumus, pasiekimus moksle, mene. Koordinuojama informacija apie Šv. Jokūbo kelią kaip pirmąjį Europos kultūros kelią ir piligrimų žygių sklaidą, kitų su Šv. Jokūbo keliais susijusių renginių organizavimą savivaldybėse.

Programos tikslas	Dalyvavimas, bendradarbiavimas užtikrinant viešąją tvarką, kuriant ir įgyvendinant nusikaltimų prevencijos priemones	Kodas	04
--------------------------	--	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas: Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktorius yra patvirtinęs Alytaus rajono savivaldybės visuomenės saugumo projektų finansavimo tvarkos aprašą, kuriuo numatyti programos tikslai – prisidėti prie saugesnės Alytaus rajono gyventojų aplinkos formavimo, stiprinti aktyvų visuomenės, savivaldos ir viešųjų juridinių asmenų bendradarbiavimą, užtikrinti visuomeninę rimtį, asmens ir visuomenės saugumą, žmogaus teisių ir laisvių apsaugą Alytaus rajone, skatinti visuomenę prisidėti prie visuomenės saugumo užtikrinimo Alytaus rajone. Tikslui pasiekti įgyvendinamas uždavinys:

01 uždavinys. Vykdyti teisės pažeidimų prevenciją, įgyvendinant prevencines programas.

Bus organizuojami teisinio švietimo bei ugdymo renginiai viešosios tvarkos užtikrinimo ir prevencijos klausimais. Rengiamos atmintinės ir informaciniai biuleteniai viešosios tvarkos užtikrinimo ir prevencijos klausimais. Rengiami susitikimai, diskusijos visuomenės saugumo klausimais, plėtojamose saugios kaimynystės grupės ir pan. Minėtos priemonės skiriamos visiems rajono gyventojams, nepaisant jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos. Svarbu, kad rajono gyventojai žinotų, jog jų saugumu bus rūpinamasi vienodai, neatsižvelgiant į minėtą priklausomumą vienai ar kitai visuomenės, bendruomenės grupei.

Viešosios tvarkos užtikrinimo ir prevencijos projektų finansavimo lėšos skiriamos:

1. teisinio švietimo bei ugdymo renginių viešosios tvarkos užtikrinimo ir prevencijos klausimais organizavimui Alytaus rajone;
2. visuomenės susitikimų, diskusijų viešosios tvarkos užtikrinimo ir prevencijos klausimais organizavimui, atmintinių, informacinių biuletenių visuomenės saugumo klausimais rengimui;
3. viešųjų vietų apsaugai, teisės pažeidimų, nusikalstamų veikų, saugaus eismo ir gaisrų prevencijai;
4. viešųjų juridinių asmenų, visuomenės ir savivaldos bendradarbiavimo aktyvinimui, saugios kaimynystės principų tarp gyventojų plėtojimui.

Viešosios tvarkos užtikrinimo ir prevencijos projektų finansavimo lėšos neskiriamos:

1. panaudoti kitiems projektams vykdyti;
2. jei ankstesniems projektams iš savivaldybės finansavimą gavęs viešasis juridinis asmuo neatsiskaitė už lėšų panaudojimą numatyta tvarka arba buvo nustatyta, kad gautos lėšos panaudotos ne pagal tikslinę jų paskirtį.

Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudaroma Alytaus rajono viešosios tvarkos užtikrinimo ir prevencijos projektų finansavimo vertinimo komisija. Komisija lėšas skiria vadovaudamasi šiais prioritetais:

1. didesnės visuomenės dalies saugumo užtikrinimas;
2. aiškus veiklos aprašymas;
3. papildomai lėšos gaunamos iš įvairių fondų bei kitų finansavimo šaltinių.

Komisija protokolą dėl siūlymų skirti savivaldybės biudžeto lėšų teikia savivaldybės administracijos direktoriui.

01 Priemonė. Visuomenės saugumo projektų finansavimas. Saugios kaimynystės stendų (iškabų) gamyba, aktyviausių ir visuomeniškų rajono gyventojų ir bendruomenių, saugių kaimynystės grupių skatinimas, metodinės, informacinės, prevencinės dalijamosios medžiagos apie galimus pavojus ir

apsisaugojimo nuo jų būdus (skrajučių, atmintinių, prevencinių kalendorių ir kitų spaudinių) gamyba, priemonės konkursams ir viktorinoms organizuoti bei vykdyti.

Rezultato vertinimo kriterijai:

sumažės nusikalstamų veikų, vnt.– ne daugiau 512 nusikalstamų veikų šviečiamųjų renginių apie nusikaltimų prevenciją skaičius – 10.

Programos tikslas	Efektyviai įgyvendinti projektus ir pasinaudoti ES struktūrinių fondų ir kitų finansavimo priemonių finansine parama	Kodas	05
<p>Tikslo įgyvendinimo aprašymas: teikiamos paraiškos ir įgyvendinami projektai siekiant įsisavinti Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitų finansavimo priemonių paramos lėšas. Tam tikslui reikalingos lėšos parengti pirminę projektinę dokumentaciją: investicinius projektus, galimybių studijas, techninius projektus, sąmatas ir kt., kuri bus reikalinga 2021-2027 m. ES programavimo laikotarpiui.</p> <p>Europos Sąjungos (ES) struktūriniai fondai yra naudojami vykdamas struktūrinę politiką, kurios tikslas – finansinėmis priemonėmis mažinti ES valstybių ekonominio ir socialinio išsivystymo skirtumus bei pagerinti atsilikusių regionų konkurencingumą. Finansinės priemonės taikomos naudojantis struktūrinių fondų lėšomis, kurios yra skirstomos vadovaujantis programų finansavimo nuostatomis. Iš ES fondų finansuojami ekonomiškai ir socialiai naudingi, tačiau finansiškai ne greit atsiperkantys projektai, todėl svarbus ne tik administruojančių institucijų veiklos efektyvumas, bet laiku ir tinkamai parengtų finansuotųjų projektų skaičius. Žinotina, kad tokia parama yra teikiama ne paskolų, o negražintųjų subsidijų forma, kompensuojant faktines, patirtas išlaidas.</p> <p>Daugelio Alytaus rajono savivaldybės viešųjų paslaugų įstaigų infrastruktūra reikalauja investicijų. Per pastaruosius metus dalies viešųjų paslaugų įstaigų infrastruktūros būklė buvo ženkliai pagerinta, tačiau vis dar yra viešųjų paslaugų (sveikatos, švietimo) įstaigų pastatų, statytų prieš kelias dešimtis metų, nebeatitinkančių sanitarinės higienos normų. 2021 m. buvo tęsiamas 2019-2020 metų projektų įgyvendinimas, 2022 m. toliau bus įgyvendinami 2014 –2020 m. ES programavimo laikotarpio projektai, taip pat numatomas naujų projektų įgyvendinimas pagal 2021–2027 m. ES paramos finansavimo laikotarpį. Alytaus rajono savivaldybės administracija rengs paraiškas ir teiks įvairiems fondams projektų finansavimui gauti. Pareiškėjai ir/arba partneriai dažniausiai privalo prisidėti nuosavų lėšų dalimi prie projekto įgyvendinimo, todėl būtina numatyti lėšas projektų bendrajam finansavimui. Panaudojant valstybės biudžeto, valstybės investicijų programos, Europos Sąjungos fondų ir savivaldybės biudžeto lėšas, šiems uždaviniams įgyvendinti numatyta nemažai priemonių (projektų). Daugelis priemonių – tęstinės.</p>			
<p>Įgyvendinant šį iškeltą tikslą, numatoma vykdyti šį uždavinį:</p>			
<p>01 uždavinys. Užtikrinti sėkmingą projektų rengimą ir įgyvendinimą.</p>			
<p>Sėkmingas uždavinio vykdymas apima įvairias sritis: rajono gyventojų kultūrinį, sportinį aktyvumą ir gerinimą susijusios infrastruktūros, rajono ūkinės veiklos bei inžinerinės infrastruktūros plėtojimą, kompleksinių paslaugų šeimoms plėtrą ir prieinamumo didinimą ir vandens ir nuotekų tinklų atnaujinimą ir plėtrą, techninės dokumentacijos ruošimą, kaimo bendruomenių veiklos skatinimą ir iniciatyvų rėmimą, jaunimo ir jų organizacijų veiklos skatinimą ir rėmimą, bei savivaldybės veiklos ir įvaizdžio gerinimą.</p>			
<p>Uždaviniui įgyvendinti numatoma ši priemonė:</p>			
<p>01 priemonė. Daugiatikslių plėtros projektų įgyvendinimas.</p>			
<p>✓ Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Alytaus rajone (Krokialaukyje). Projekto įgyvendinimo metu buvo pastatyti nauji vandens gerinimo įrenginiai, vyksta nuotekų valyklos statybos darbai. Bus paklota 2,66 km vandentiekio tinklų, 9,07 km nuotekų tinklų bei suteikta galimybė prisijungti 41 būstui prie naujų vandentiekio tinklų ir 187 būstams prie nuotekų tinklų. Bus atlikta 50 km vandentiekio ir nuotekų tinklų inventorizacija bei teisinė registracija. Projekto trukmė – 2018–2022 m. Projekto vertė – 1 571 tūkst. Eur.</p>			

- ✓ **Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra Alytaus regione.** Projektas vykdomas visame regione. Projekto vykdytojas Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras. Alytaus rajone 2017-2020 m. buvo įrengta 20 pusiau požeminių ir 25 antžeminės aikštelės. 2021 m. įrengtos 6 antžeminės aikštelės, viena bus įrengta 2022 m. 2022 m. ARATC pateikė paraiškas dėl maistinių konteinerių Daugų m., Simno m., Miroslavo k., Miklusėnų k. bei Alytaus k. Druskininkų g., Alytupio g., Alytaus g. (1223 vnt.) ir tekstilės konteinerių (10 vnt.) įsigijimo. Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2017–2022.
- ✓ **Naudotų padangų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja tvarkymas.** Įgyvendinant projektą numatoma atlikti bešeimininkių padangų surinkimą visoje Alytaus r. savivaldybėje. Projekto metu planuojama surinkti apie 100t bešeimininkių padangų. Projekto įgyvendinimo laikotarpis – 2022-2023 m. (2 metai), numatoma vertė – 11,495 tūkst. Eur.
- ✓ **Namų ūkiuose susidariusių asbesto atliekų tvarkymas.** Pagal pateiktų namų ūkių prašymų registrą, Alytaus rajono savivaldybės teritorijoje asbesto turinčių gaminių kiekis yra 184,315 t. Pagal Atliekų prevencijos ir tvarkymo programos priemonę „Subsidijos ir dotacijos namų ūkiuose susidariusiems asbesto atliekoms tvarkyti“ Alytaus r. savivaldybės 2021 m. pateikė paraišką, tačiau prašoma suma viršijo priemonių plane šiai priemonei skirtų lėšų sumą, todėl Alytaus rajono savivaldybė yra įtraukta į rezervinį sąrašą. Gavus finansavimą, projektas gali būti vykdomas.
- ✓ **Bešeimininkių apleistų pastatų ir įrenginių tvarkymas Alytaus rajono savivaldybėje (II etapas).** Įgyvendinant projektą numatoma atlikti Alytaus rajone esančių apleistų pastatų nugriovimo, susidariusių statybinių atliekų išvežimo, žemės paviršiaus išlyginimo ir žolės apsėjimo darbus. 2018–2021 m. likviduoti iš viso 74 apleisti objektai visose seniūnijose. Projekto vertė buvo – 752,1 tūkst. Eur. 2022 m. planuojama tęsti projektą ir prašyti papildomo finansavimo.
- ✓ **Alytaus rajono Parečėnų ir Vankiškių kadastrinių vietovių dalies melioracijos griovių rekonstrukcija.** Projektas prisidės prie priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos „Parama žemės ūkio vandentvarkai“ prioriteto didinti visų žemės ūkio veiklų konkurencingumą. Atlikus griovių rekonstrukcijos darbus ir griovių įrenginių rekonstravimo darbus efektyviau veiks melioracijos sistemos bus padidintas technikos naudojimo efektyvumas ir augalų derlingumas. Įvykdžius projektą bus rekonstruota 24,77 km melioracijos griovių, 26 vnt. vandens pralaidų. Projekto trukmė – 2021-2023 m. Bendra projekto vertė 375 tūkst. Eur. Projekto paramos suma iki 296, 25 tūkst. Eur.
- ✓ **Pirminės asmens sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas Alytaus rajono savivaldybėje.** Projekto tikslas – pagerinti pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę Alytaus rajone. Projekto metu planuojama atlikti paprastąjį remontą VŠĮ Alytaus rajono savivaldybės PSPC terapinio skyriaus pirmame aukšte, įrengiant du šeimos gydytojo kabinetus, priverstinę vėdinimo sistemą, suremontuojant priklausomybės nuo opioidų pakaitinio gydymo ir DOTS kabinetus, atnaujinant ir padidinant pacientų registracijos ir laukiamojo (koridorių) erdves bei įsigyjant reikalingą įrangą. Taip pat neįgaliųjų poreikiams bus pritaikytos 3 ambulatorijos. Numatyta atnaujinti baldus, įsigyti būtiniausios pirminės asmens sveikatos priežiūros funkcijai vykdyti reikalingą įrangą ir transporto priemonę, kompiuterinę įrangą. Projekto trukmė – 2018–2021m. Projekto vertė – 200,1 tūkst. Eur.
- ✓ **Priemonių, gerinančių ambulatorinių sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą tuberkulioze sergantiems asmenims, Alytaus rajone.** Projekto tikslas – mažinti Alytaus rajono gyventojų sergamumą ir mirtingumą nuo tuberkuliozės, išvengti atsparių vaistams tuberkuliozės mikrobakterijų atsiradimo ir plitimo. Šiam tikslui pasiekti bus įgyvendinamos priemonės, gerinančios ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo prieinamumą tuberkulioze sergantiems pacientams. Iš projekto lėšų finansuojami maisto talonai ir vykdančiojo personalo nuvykimas pas tuberkulioze sergančius asmenis, kuriems paskirtas gydymas DOTS kabinete, transporto išlaidos. Projekto trukmė – 2018–2021 m. Projekto vertė – 10,5 tūkst.
- ✓ **Sveikatos prieinamumo paslaugų pajėgumo didinimas nutolusiose teritorijose Alytaus ir Voronovo rajonuose.** Projekto įgyvendinimo metu planuojamos veiklos rūšys: įsigyti transportą su įranga pirminės sveikatos paslaugoms teikti pacientų namuose, tarptautiniai mokymai, gerosios patirties pasikeitimas, konferencijos. Tikslinė grupė – VŠĮ Alytaus rajono savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros centre prisirašę gyventojai. Pagal gautus komercinius pasiūlymus Alytaus rajonui tenkanti projekto vertė planuojama 453 tūkst. Eur.

✓ **Integrali pagalba į namus.** Projekto tikslas – sukurti ir plėtoti kokybišką integralią pagalbą (socialinės globos ir slaugos) namuose neįgaliems vaikams, darbingo amžiaus neįgaliems asmenims, senyvo amžiaus asmenims ir konsultacinę pagalbą šeimos nariams, prižiūrintiems neįgalius vaikus, darbingo amžiaus neįgalius asmenis, senyvo amžiaus asmenis. Bus suburtos 3 mobilios komandos, kurios teiks integralią pagalbą 30 asmenų. Siekiant užtikrinti, kad integralios pagalbos gavėjų artimieji (šeimos nariai) geriau suvoktų bei užtikrintų neįgalių ir senyvo amžiaus asmenų poreikius, slaugos specialistai organizuos konsultacijas. Numatoma konsultuoti 30 asmenų. Kokybišką integralios pagalbos teikimą ir konsultavimą užtikrins aukšta darbuotojų kompetencija. Mobilų komandų darbuotojai (21 asmenys) kels savo kvalifikaciją mokymuose. Buvo numatytas projekto įgyvendinimo laikotarpis – 2016-2021 m., tačiau jis yra pratęstas. Projekto vertė – 344 tūkst. Eur. Alytaus rajonui tenkanti lėšų suma – apie 60 tūkst. Eur.

✓ **Alytaus rajono bendruomeniniai šeimos namai.** Projekto tikslas – sudaryti sąlygas Alytaus rajono šeimoms gauti kompleksiskai teikiamas paslaugas, užtikrinant paslaugų prieinamumą ir siekiant įgalinti šeimas įveikti iškilusius sunkumus ir krizes, numatyti šeimų stiprinimo priemones ir užtikrinti galimybes: šeimoms gauti būtiną kompleksinę pagalbą, siekiant stiprinti šeimos gebėjimus savarankiškai spręsti savo socialines problemas, motyvaciją kurti saugią, sveiką ir darnią aplinką savo šeimoje; socialinius sunkumus patiriančioms šeimoms ir vienišiemis tėvams kompleksinę pagalbą gauti kuo arčiau jų gyvenamosios vietos tam, kad būtų sudarytos sąlygos šeimos nariams įveikti socialinius sunkumus, derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus; stiprinti šeimos narių sveikatą, ypač daug dėmesio skiriant žalingų įpročių prevencijai; sudaryti galimybę sutuoktiniams pasinaudoti taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) paslaugomis, sprendžiant kilusius ginčus dėl vaikų ar santuokos nutraukimo. Projekto veiklos: pozityvios tėvystės mokymai, psichosocialinė pagalba (individualios psichologinės ir socialinės konsultacijos, grupinės psichologinės konsultacijos), šeimos įgūdžių ugdymo ir sociokultūrinės paslaugos (šeimų klubai, užsiėmimai-paskaitos šeimų klubų dalyviams, žygiai šeimoms, šeimų stovyklos), vaikų priežiūros, pavėžėjimo į užsiėmimus paslaugos, mediacijos paslaugos, asmeninio asistento paslaugos, pagalba asmenims (šeimoms), susiduriantiems su gyvenimo sunkumais, įtakotais COVID-19 ligos. Projekto trukmė 45 mėn., projekto vertė 413,48 tūkst. Eur (100 proc. ES lėšos). Planuojama, kad projekto įgyvendinimo metu socialinių paslaugų naudą gaus projekto tikslinė grupė – šeimos –1119 asmenų, iš jų 2021 m. – 100 asmenų. 2022 m. bus teikiamas prašymas dėl papildomo finansavimo. Projekto pabaiga – 2022 m. pab.

✓ **Vaikų dienos centrų tinklo plėtra Alytaus rajono savivaldybėje.** Projekto tikslas – sukurti sąlygas, reikalingas veiksmingam ir tvariam perėjimui nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų. Projekto tikslą planuojama pasiekti įgyvendinant uždavinį – įsteigti naujus vaikų dienos centrus (toliau – VDC) Rimėnų kaime, Daugų seniūnijoje ir Butrimonių miestelyje, Butrimonių seniūnijoje. Projekto tikslinė grupė – vaikai iš socialinę riziką patiriančių ir (ar) nepasiturinčių šeimų, taip pat jų šeimos nariai. Projektui suplanuotos investicijos bus skirtos nestacionarių paslaugų infrastruktūros plėtrai, plėtojant VDC tinklą, prisidėsiantį prie to, kad vaikai nepatektų į globos įstaigas dėl išvystytų paslaugų bendruomenėje. Projekto partneris – VĮ Alytaus šeimos pagalbos centras. Projektas 100 proc. finansuojamas Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis. Netinkamos, tačiau projektui būtinos įgyvendinti būtinos išlaidos, kurių nepadengia projektui skiriamas finansavimas (jeigu tokios išlaidos būtų patirtos) turėtų būti apmokamos iš Alytaus rajono savivaldybės biudžeto lėšų. Projekto įgyvendinimo laikotarpis – 2019 – 2022 m. kovo mėn. Preliminari viso projekto vertė – 200,8 tūkst. Eur.

✓ **Integruotų priklausomybės ligų gydymo paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimas.** Alytaus rajono savivaldybės administracija kartu su 14 kitų Lietuvos savivaldybių pradėjo partnerio teisėmis dalyvauti Respublikinio priklausomybės ligų centro vadovaujame projekte „Integruotų priklausomybės ligų gydymo paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimas“. Projekto tikslai:

- Sukurti integruotą ankstyvosios diagnostikos, priklausomybės gydymo ir socialinės pagalbos sistemą, kuri padidins asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros bei socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę asmenims, piktnaudžiaujantiems alkoholiu ir kitomis psichoaktyviosiomis medžiagomis, socialinės rizikos šeimoms ir jose gyvenantiems vaikams;

- Siekiant efektyvaus veiklos organizavimo ir paslaugų prieinamumo gerinimo numatoma parengti integruotos sistemos diegimo savivaldybėse tvarkos aprašus, aiškiai nustatant įstaigų, teikiančių priklausomybės ligų diagnostikos, gydymo ir socialinės integracijos paslaugas tarpinstitucinio bendradarbiavimo principus;

- Kelti priklausomybės ligų srityje dirbančių specialistų kvalifikaciją ir profesinius sugebėjimus. Specialistų mokymas didins specialistų darbo našumą ir kels bendrą teikiamų paslaugų kokybę. Specialistai galės plačiau taikyti atvejo vadybos, motyvacinio interviu, ankstyvosios diagnostikos ir kitus, mokslu pagrįstus, pagalbos metodus. Projekto įgyvendinimo laikotarpis 2019–2022 m. Projekto biudžetas – 974,1 tūkst. Eur.

✓ **Kurnėnų Lauryno Radziukyno mokyklos pritaikymas kultūrinėms ir turistinėms veikloms.** Įgyvendintas projektas, kurio metu buvo atliktos Kurnėnų Lauryno Radziukyno mokyklos pritaikymo kultūrinėms ir turistinėms reikmėms veiklos, siekiant išsaugoti kultūros ir gamtos paveldą. Alytaus rajono Kurnėnų Lauryno Radziukyno mokykla nuo 2008 metų buvo uždaryta ir neeksploatuojama, nebuvo pritaikyta turizmo veiklai. Šiuo metu, po atliktų darbų, architektūrinę, istorinę, inžinerinę vertę turintis pastatų kompleksas sulaukia vis daugiau lankytojų, kurie kultūros paveldo objektą gali apžiūrėti iš išorės ir iš vidaus. Projekto įgyvendinimo metu buvo atnaujinta mokyklos pastato pusrūsyje esanti salė bei šildymo sistemos vamzdynai, įsigyta nauja įranga. Atnaujinta infrastruktūra leidžia teikti aukštos kokybės kultūros paslaugas tikslinėms projekto grupėms. Įgyvendinus projektą sukurta infrastruktūra pritraukia naujus lankytojų srautus, leidžia rengti edukacines programas. Projekto trukmė – 2017–2021 m. Projekto vertė – 265,2 tūkst. Eur. 2022 m. pradž. numatytas Centrinės projektų valdymo agentūros vertinimas dėl projekto įgyvendinimo.

✓ **Alytaus r. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas įkuriant ir atnaujinant edukacines erdves.** Projekto įgyvendinimo metu modernizuotos Alytaus r. Simno, Butrimonių, Miroslavo gimnazijų ikimokyklinių skyrių ir Daugų Vlodo Mirono gimnazijos Venciūnų ikimokyklinio skyriaus grupės, įsigyti nauji baldai ir edukacinės priemonės. Įgyvendinus projektą Alytaus r. Simno, Butrimonių, Miroslavo gimnazijų ikimokykliniuose skyriuose ir Daugų Vlodo Mirono gimnazijos Venciūnų ikimokykliniame skyriuje buvo modernizuotos ir įrengtos 6 naujos grupės (iš viso 80 naujų ugdymo vietų), sutvarkytos edukacinės erdvės lauke, kurių dėka sukurta galimybė pilnavertiškam vaikų kūrybiškumo skatinimui ir savireguliacijai. Projekto trukmė – 2018–2021 m. Numatoma projekto vertė – 597,5 tūkst. Eur. 2022 m. pradž. numatytas Centrinės projektų valdymo agentūros vertinimas dėl projekto įgyvendinimo.

✓ **Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas Alytaus rajono savivaldybėje.** Projekto įgyvendinimo metu buvo atnaujintas telefonijos tinklas, įkurta klientų aptarnavimo vieta, parengta Piliečių chartija, veiklos organizavimo procesų ataskaita su teisinio reglamentavimo dokumentacijos analize bei pateikti pasiūlymai dėl pakeitimų, įdiegti paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės standartai, atlikta paslaugų ir asmenų aptarnavimo procedūrų (procesų) optimizavimo galimybių analizė ir pateiktos rekomendacijos, parengtas koreguojamų procesų aprašas ir įdiegtų procesų ataskaita. Mokymų ir gerosios patirties vizitų pagalba sustiprintos teikiamų paslaugų ir aptarnavimo kokybės gerinimui reikalingos darbuotojų kompetencijos. Dėl projekto metu įgyvendintų veiklų Alytaus rajono gyventojai gaus kokybiškesnes, jų poreikius atitinkančias kultūros paslaugas. Projekto vyko 2018–2021 m. ir jo vertė buvo – 145 tūkst. Eur. 2021 m. suteiktas papildomas finansavimas, o projekto pabaiga numatoma 2022 m. birželio mėn. Papildomas finansavimas – 163,9 tūkst. Eur.

✓ **Vandens būklės gerinimas Simno ežere ir Dovinės upėje.** Projektu siekiama pašalinti iš Simno ežero bei Dovinės upės (nuo Metelių regioninio parko apsaugos zonos ir tik iki Žuvinto biosferos rezervato saugomos teritorijos) perteklinį vandens makrofitų kiekį (šienavimo būdu, šienaujant augalų antžeminę dalį pašalinant iš vandens storumės bei raunant šaknis, šalinant jas be dumblo), siekiant sumažinti ataugančių makrofitų kiekį. 2018-2023 m. bus vykdomas perteklinių makrofitų šienavimas, šaknų rovimas Dovinės upėje ir Simno ežere. Projekto trukmė – 2018–2023 m. Numatoma projekto vertė – 979,3 tūkst. Eur.

✓ **Esamų sporto bazių plėtra Alytaus rajone.**

- Projekto tikslas – gerinti sąlygas ir ugdyti fiziškai aktyvią visuomenę, remontuojant ir modernizuojant esamų sporto bazių infrastruktūrą Alytaus rajone. Projekto metu buvo suremontuotos Alovės ir

Krokialaukio multifunkcinės aikštelės bei Nemunaičio stadionas, sutvarkant ir pritaikant juos neįgalųjų poreikiams: Alovėje ir Krokialaukyje buvo pakeista multifunkcinių sporto aikštelių danga, įrengti specialūs krepšinio ir tinklinio stovai tinkantys neįgaliesiems. Nemunaityje buvo atnaujinta natūrali danga, bėgimo takelių asfaltbetonio danga, įrengta tinklinio aikštelė, specialūs krepšinio ir tinklinio stovai tinkantys neįgaliesiems, bočio ir petankės žaidimų (žaidžiami neįgaliųjų) įrenginiai. Projekto įgyvendinimo laikotarpis – 2019–2021 m. Projekto vertė 208,5 tūkst. Eur. 2022-2025 m. planuojamas nusimatyto projekto rodiklių įgyvendinimas;

- Projekto tikslas – gerinti sąlygas, ugdyti fiziškai aktyvią visuomenę remontuojant ir modernizuojant esamų sporto bazių infrastruktūrą Alytaus rajone. Projekto įgyvendinimo metu numatyta atlikti Venciūnų multifunkcinės aikštelės kapitalinį remontą, rekonstruoti Miroslovo gimnazijos ir Daugų Vlodo Mirono gimnazijos stadionus. Venciūnuose numatyta atstatyti segmentinę tvorą, atnaujinti dangą, sumontuoti naujus tinklinio stovus ir suoliukus, įrengti bočią ir petankę, vaizdo stebėjimo sistemą ir apšvietimą. Dauguose ir Miroslove bus atnaujintos futbolo stadionų ir bėgimo takų dangos, įrengti šuolio į tolį takai su duobėmis, bočios ir petankės, vaizdo stebėjimo sistemos, demontuota sena sporto įranga. Miroslovo gimnazijos stadione taip pat numatyta įrengti apšvietimą ir sumontuoti naujus futbolo vartus ir suoliukus. Daugų Vlodo Mirono gimnazijos stadione taip pat numatyta įrengti tvorą ir atstatyti segmentinę tvorą, įrengti naujus treniruoklius, futbolo vartus, krepšinio ir tinklinio stovus, suoliukus. Sudarius tinkamas sąlygas bus organizuojami reguliarūs sporto užsiėmimai projekto tikslinėms grupėms – Alytaus rajono kaimiškų vietovių gyventojams. Visos sporto bazės bus pritaikytos judėti neįgaliojo vežimėliu. Projekto įgyvendinimo trukmė – 2022–2023 m. Numatoma projekto vertė apie 427 tūkst. Eur., tačiau ji gali keistis, remiantis projektuotojų pateiktomis sąmatomis.

✓ **Nemuno pakrantės pritaikymas vandens transporto priemonėms Punioje.** Projekto tikslas – įrengti slipą ir lieptą Nemuno pakrantėje Punioje, Alytaus r., ties Punios piliakalniu. Įgyvendinant projektą Nemuno pakrantėje 2021 m. numatyta atlikti slipo įrengimo ir pontoninio tilto sumontavimo darbus. 2022 m. numatyta slipą ir pantoninį tiltą statyti ne Punioje, o Daugų mieste, prie Didžiulio ežero. Projektą numatyta įgyvendinti iki 2022 m. rugpjūčio mėn. Projekto vertė – 13,3 tūkst. Eur., tačiau ji keisis, remiantis slipo ir pantoninio tilto projektuotojų pateiktomis sąmatomis.

✓ **Atsinaujinančių energijos šaltinių diegimas Alytaus r. Miroslovo globos namuose.** Projekto tikslas – įrengti saulės fotovoltinę elektrinę, kurios pagaminta elektros energija būtų panaudojama vidaus reikmėms, ir alternatyvų pilnai automatizuotą šilumos gamybos įrenginį – šilumos siurblių oras-vanduo. Projektu siekiama skatinti atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą, diegti aplinkai palankias technologijas. Projekto trukmė – 2021-2023 m. Projekto vertė – 97,2 tūkst. Eur.

✓ **Atsinaujinančių energijos šaltinių diegimas Daugų seniūnijos pastate.** Projekto tikslas – įrengti saulės fotovoltinę elektrinę, kurios pagaminta elektros energija būtų panaudojama vidaus reikmėms, ir alternatyvų pilnai automatizuotą šilumos gamybos įrenginį – šilumos siurblių oras-vanduo. Projektu siekiama skatinti atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą, diegti aplinkai palankias technologijas. Projekto trukmė – 2021–2023 m. Projekto vertė – 32,2 tūkst. Eur.

✓ **Atsinaujinančių energijos šaltinių diegimas Alytaus r. meno ir sporto mokyklos pastate, esančiame Vytauto g. 44, Nemunaičio mstl.** Projekto tikslas – įrengti saulės fotovoltinę elektrinę, kurios pagaminta elektros energija būtų panaudojama vidaus reikmėms, ir alternatyvų pilnai automatizuotą šilumos gamybos įrenginį – šilumos siurblių oras-vanduo. Projektu siekiama skatinti atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą, diegti aplinkai palankias technologijas. Projekto trukmė – 2021-2023 m. Projekto vertė – 121,3 tūkst. Eur.

✓ **Atsinaujinančių energijos šaltinių diegimas Alytaus r. Daugų V. Mirono gimnazijos Makniūnų pagrindinio ugdymo ir daugiafunkcio skyriaus pastate.** Projekto tikslas – įrengti saulės fotovoltinę elektrinę, kurios pagaminta elektros energija būtų panaudojama vidaus reikmėms. Projektu siekiama skatinti atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą, diegti aplinkai palankias technologijas. Projekto trukmė – 2021-2023 m. Projekto vertė – 35,6 tūkst. Eur.

✓ **Atsinaujinančių energijos šaltinių diegimas Alytaus rajono savivaldybės kultūros centro Butrimonių skyriaus pastate.** Projekto tikslas – įrengti saulės fotovoltinę elektrinę, kurios pagaminta elektros energija būtų panaudojama vidaus reikmėms. Projektu siekiama skatinti atsinaujinančių

energijos išteklių panaudojimą, diegti aplinkai palankias technologijas. Projekto trukmė – 2021–2023 m. Projekto vertė – 196,1 tūkst. Eur.

✓ **Atsinaujinančių energijos šaltinių įdiegimas Alytaus r. Krokialaukio Tomo Noraus-Naruševičiaus gimnazijos Ūdrijos pagr. ugdymo ir daugiafunkc. skyriaus pastate.** Projekto tikslas – įrengti saulės fotovoltinę elektrinę, kurios pagaminta elektros energija būtų panaudojama vidaus reikmėms. Projektu siekiama skatinti atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą, diegti aplinkai palankias technologijas. Projekto trukmė – 2020–2023 m. Projekto vertė – 26,1 tūkst. Eur.

✓ **Atsinaujinančių energijos šaltinių įdiegimas Alytaus r. Daugų meno ir sporto mokykla.** Projekto tikslas – įrengti alternatyvų pilnai automatizuotą šilumos gamybos įrenginį – šilumos siurblių oras-vanduo. Planuojama teikti paraišką dėl saulės fotovoltinės elektrinės. Projektu siekiama skatinti atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą, diegti aplinkai palankias technologijas. Projekto trukmė – 2022-2024 m. Projekto vertė – 24,73 tūkst. Eur. Pateikus paraišką dėl saulės fotovoltinės elektrinės, projekto vertė gali keistis.

✓ **Atsinaujinančių energijos šaltinių įdiegimas Alytaus r. Pivašiūnų gimnazijoje.** Projekto tikslas – įrengti alternatyvų pilnai automatizuotą šilumos gamybos įrenginį – šilumos siurblių oras-vanduo. Projektu siekiama skatinti atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą, diegti aplinkai palankias technologijas. Projekto trukmė – 2022-2024 m. Projekto vertė – 69,53 tūkst. Eur.

✓ **Atsinaujinančių energijos šaltinių įdiegimas Alytaus r. Daugų Vlodo Mirono gimnazijoje.** Projekto tikslas – įrengti alternatyvų pilnai automatizuotą šilumos gamybos įrenginį – šilumos siurblių oras-vanduo. Projektu siekiama skatinti atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą, diegti aplinkai palankias technologijas. Projekto trukmė – 2022-2024 m. Projekto vertė – 144,53 tūkst. Eur.

✓ **Atsinaujinančių energijos šaltinių įdiegimas Pivašiūnų seniūnijoje.** Projekto tikslas – įrengti alternatyvų pilnai automatizuotą šilumos gamybos įrenginį – šilumos siurblių oras-vanduo. Projektu siekiama skatinti atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą, diegti aplinkai palankias technologijas. Projekto trukmė – 2022-2024 m. Projekto vertė – 12,55 tūkst. Eur.

✓ **Atsinaujinančių energijos šaltinių įdiegimas Alytaus rajono savivaldybės kultūros centro Luksnėnų skyriuje.**

2022 m. planuojama pateikti paraišką dėl saulės fotovoltinės elektrinės. Numatoma projekto trukmė – 2022-2024 m. Projekto vertė bus žinoma po paraiškos pateikimo.

✓ **Kultūros paveldas kalba už mus (*The Cultural Heritage Says About Us*).** Projektą įgyvendins Alytaus rajono Butrimonių gimnazija kartu su Pišo rajono savivaldybe. Projekto tikslas – sustiprinti, išsaugoti ir skatinti tvarų gamtinio ir kultūrinio paveldo naudojimą turizmui bendradarbiavimo per sieną teritorijoje. Projekto metu numatyta sutvarkyti dalį Alytaus rajono savivaldybės kultūros centro Butrimonių skyriaus patalpų, pritaikant jas Alytaus rajono Butrimonių gimnazijos muziejaus veikloms. Projektas finansuojamas iš Interreg V–A Lietuva–Lenkija bendradarbiavimo programos lėšų. Jo įgyvendinimui skirta 722,3 tūkst. Eur.

✓ **Genių kaimo bendruomenės patalpų sutvarkymas ir pritaikymas kaimo gyventojų poreikiams.** 2021 m. pateikta paraiška pagal priemonę „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“. Paraiškos tikslas – padidinti Alytaus r. patrauklumą vietos gyventojams, sutvarkant ir vietos gyventojų poreikiams pritaikant dalį Genių kaimo bendruomenės patalpų. Patvirtinus paraišką, projektas būtų įgyvendintas 2022 metais, o projekto vertė būtų – 20 tūkst. Eur.

✓ **Kultūros paskirties pastato Vytauto g. 38, Simnas, Alytaus r. sav. modernizavimas, padidinant jo energinį efektyvumą.** Pagal A energinio naudingumo reikalavimus, projekto metu bus atliktas stogo šiltinimas (parapetų pakėlimas, apšiltinimas ir apskardinimas, nuolydį formuojančio sluoksnio įrengimas, garo izoliacijos įrengimas, stogelių virš įėjimo lauko durų sutvarkymas, ventiliacijos kaminėlių apskardinimas, apsauginės tvorelės, ant stogo sumontuotų įrenginių atstatymas ir kiti susiję darbai) ir lauko sienų bei cokolio modernizavimas (angokraščių apšiltinimas iš išorės, cokolinės dalies įgilinimas, šiltinimas – įrengiant ventiliuojamą fasadą, hidroizoliacijos įrengimas, nuogrindos atstatymas ir kiti susiję darbai). Bendra projekto vertė – 812 608,61 Eur. 50 proc. bendros projekto vertės bus kompensuojama iš Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros priemonės „Modernizavimo fondo kompensacinės išmokos savivaldybių viešiesiems pastatams atnaujinti“. Įgyvendinimo laikotarpis ne ilgesnis nei iki 2023 12 31.

✓ **Europos savivaldos inovacijų tvariam vystymuisi praktikų diegimas Ozurgeti, Sakartvele.** Projekto įgyvendinimo metu bendradarbiaujant su Ozurgeti Sakartvele bus dalinamasi gerąja praktika aplinkosaugos srityje siekiant tvaraus regiono vystymosi. Alytaus rajono savivaldybė sėkmingai įgyvendina atliekų tvarkymo projektus, pirmąją Lietuvoje gerindama komunalinių atliekų rūšiavimo rodiklius. Vadovaujantis Europos Sąjungos 2021 metų ataskaita, Sakartvelas vis dar atsilieka aplinkosaugos srityje, todėl itin svarbu motyvuoti ir teikti konsultacijas siekiant geresnių rezultatų. Rezultatai apima pirminį vizitą susipažįstant su esama situacija Ozurgeti aplinkosaugos srityje, mokymų organizavimą bei konsultacijas Ozurgeti savivaldos ir visuomenės atstovams apie atliekų tvarkymo reikšmingumą ir ilgalaikį poveikį aplinkosaugai bei klimato kaitai, kokybiško strateginio planavimo įtaką ir reikšmę rengiantis svarbiems pokyčiams. Numatomas patirties mainų vizitas į Alytaus rajoną, organizuojama konferencija, informacinė kampanija, šviečiamoji medžiaga apie aplinkosaugą. Projekto vertė – 50 tūkst. Eur, Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos fondo – apie 45 tūkst. Eur, Alytaus rajono savivaldybės dalis apie 5 tūkst. Eur.

Rezultato vertinimo kriterijai:

įgyvendinamų projektų, remiamų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis skaičius ir (arba) valstybės biudžeto lėšomis, vnt. – 32.

Programos tikslas	Plėtoti ir puoselėti mėgėjišką sodininkystę bei jos tradicijas, iš dalies padengiant mėgėjiško sodo bendrojo naudojimo objektų priežiūros išlaidas	Kodas	06
--------------------------	---	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas: Alytaus rajono savivaldybės taryboje patvirtinti rajono sodų bendrijų specialios rėmimo programos nuostatai, pagal kuriuos, be kita ko, iš dalies padengiamos sodų bendro naudojimo objektų – kelių, elektros tinklų ir kt. – priežiūros išlaidos. Alytaus rajone yra 21 sodų bendrija, 5659 mėgėjų sodų žemės savininkai. Mėgėjiškų sodų žemės sklypų plotas 196 ha Alytaus rajone. Įgyvendinant šį tikslą gerinama sodų bendrijų infrastruktūra, t. y. keliai, vandentiekio sistemos, elektros tinklų plėtra. Nemažai šalies gyventojų keliasi gyventi į sodus, todėl iškyla problemų, nes kolektyviniai sodai tokiam gyventojų srautui nepritaikyti. Soduose apsigyvenę žmonės patiria problemų dėl elektros tinklų atnaujinimo, kelių, atliekų tvarkymo, kitų inžinerinių komunikacijų įrengimo. Įgyvendinant šį iškeltą tikslą, numatoma vykdyti šiuos uždavinius:

01 uždavinys. Skatinti sodininkų bendrijas tinkamai prižiūrėti bendrojo naudojimo objektus.

Įgyvendinant šį uždavinį numatoma skirti paramą sodininkų bendrijoms, kad šios galėtų gerinti bendrojo naudojimo būklę. Keliai sodų bendrijose išlieka pagrindine problema. Nors ir nėra pakankamai lėšų išasfaltuoti kelius, vedančius į kolektyvinius sodus, tačiau pagal galimybes jie žvyruojami ir greideriuojami, atliekami kiti remonto darbai, gerinantys kelių būklę. Uždaviniui įgyvendinti numatomos šios priemonės:

01 priemonė. Sodininkų bendrijų specialiosios rėmimo programos įgyvendinimas. Remiamos sodininkų bendrijos.

Rezultato vertinimo kriterijai:

finansiniškai paremtų sodininkų bendrijų skaičius, vnt. – 21

Programos tikslas	Užtikrinti palankią aplinką vidaus ir užsienio investuotojams	Kodas	07
--------------------------	--	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas: Didėjant pasaulinei konkurencijai, kiekviena valstybė, siekdama ekonomikos augimo ir darbuotojų užimtumo didėjimo, ieško būdų, kaip pritraukti vietas ir užsienio investicijas. Investicijoms palankią aplinką sudaro bendras šalies konkurencingumas ir verslo aplinka, aukšta darbuotojų kvalifikacija, nebrangi darbo jėga, patraukli mokesčių sistema, politinis stabilumas ir kiti veiksniai. Lietuva, kaip vieną iš investicijų pritraukimo būdų, yra pasirinkusi pramoninių teritorijų vystymą, kuriose įrengiant infrastruktūrą ir taikant mokesťines lengvatas, sukuriama patraukli aplinka plyno lauko investicijoms skatinti. Alytaus regione nėra alternatyvos stambioms investicijoms, todėl regionui reikalinga nauja pramonės zona investicijų pritraukimui ir gyventojų bei verslo

ekonominės situacijos pagerinimui. Alytaus rajono savivaldybės pramonės parko steigimas sudarytų geresnes verslo sąlygas investuotojams, padidintų Alytaus rajono konkurencingumą, skatintų darbo vietų kūrimą. Įgyvendinant iškeltą tikslą, vykdomas uždavinys:

01 Uždavinys. Palankios aplinkos vidaus ir užsienio investuotojams formavimas.

Formuojant patrauklią investicijoms aplinką, vystyti pramoninę teritoriją, kurioje, įrengiant infrastruktūrą ir taikant mokestines lengvatas, sukuriama patraukli aplinka plyno lauko investicijoms skatinti.

01 Priemonė: Pramonės zonos kūrimas Alytaus rajone. Įgyvendinant šią priemonę parengta galimybių studija, kurios metu atlikta išsami analizė techniniu, finansiniu, ekonominiu, geologiniu bei instituciniu požiūriais:

- atrinkta PP lokacija, kurioje būtų galima priimti investicinius projektus;
- išanalizuotas specializacijos poreikis, kvalifikuotos darbo jėgos pasiūla, atlikti geologiniai tyrimai ir įvertinti kiti kriterijai;
- pateiktos rekomendacijos dėl PP sprendinių atitikimo Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklėms ir poveikio konkurencijai, pagrindžiant galiojančiu teisiniu reguliavimu ir esama praktika;
- nustatytos esminės rizikos PP savalaikiam įgyvendinimui ir pasiūlytos rizikų šalinimo ir / ar mažinimo ir valdymo būdai bei priemonės.

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas: įgyvendinant šią programą, bus sudarytos sąlygos viešiesiems darbams, kurie padės sušvelninti nedarbo pasekmes. Bus sprendžiami socialiniai klausimai – labiausiai socialiai pažeidžiami asmenys užsidirbs lėšų pragyvenimui, mažiau reikės mokėti pašalpų, dalis bedarbių susiras darbą. Taip pat bus sprendžiamos visuomeninių teritorijų tvarkymo problemos, teikiamos paslaugos socialiai remtinoms asmenų grupėms. Padidės Alytaus rajono savivaldybės teritorijoje registruotų verslo subjektų skaičius, sumažėjęs bedarbių asmenų skaičius, aktyvesnis verslo subjektų ir jų darbuotojų kvalifikacijos kėlimas, padidėjęs Alytaus rajono ir jame esančių verslo subjektų žinomumas šalyje ir už jos ribų naujų interneto svetainių sukūrimo bei dalyvavimo parodose, mugėse, verslo misijose pagalba. Sudaromos sąlygos plėtoti ir puoselėti mėgėjišką sodininkystę bei jos tradicijas, iš dalies padengiant mėgėjiško sodo bendrojo naudojimo objektų (kelių, elektros ir kitų) priežiūros išlaidas. Gerinamos sodo bendrijų gyventojų gyvenimo sąlygos. Sudarytos sąlygos informacijos apie Alytaus rajono turizmo išteklius ir paslaugas pasiekiamumo padidėjimas, Alytaus rajono – kaip patrauklaus ir patogaus turistams bei rajono svečiams – įvaizdžio kūrimas. Kokybiškas turistų aptarnavimas, teisingos ir patrauklios informacijos suteikimas bei įgyvendinamos turizmo galimybių rėmimo (skatinimo) priemonės sudarys prielaidas atvykstamojo ir vietinio turizmo plėtrai Alytaus krašte.

Įgyvendinus suplanuotus projektus bus prisidėta prie nedarbo, saviraiškos problemų sprendimo, bus sudarytos geresnės sąlygos gyventi ir dirbti Alytaus rajono savivaldybės gyventojams, bus sukurta patrauklesnė gyvenamoji ir bendruomeninė aplinka. Sutvarkius ir įrengus infrastruktūrą bus sudarytos sąlygos efektyvesniam laisvalaikio užimtumui, naujų iniciatyvų įgyvendinimui.

Įgyvendinant šią programą sudaromos sąlygos plėtoti ir puoselėti mėgėjišką sodininkystę bei jos tradicijas, iš dalies padengiant mėgėjiško sodo bendrojo naudojimo objektų (kelių, elektros ir kitų) priežiūros išlaidas. Gerinamos sodo bendrijų gyventojų gyvenimo sąlygos.

Informacijos apie Alytaus rajono turizmo išteklius ir paslaugas pasiekiamumo padidėjimas, Alytaus rajono – kaip patrauklaus ir patogaus turistams bei rajono svečiams – įvaizdžio kūrimas. Kokybiškas turistų aptarnavimas, teisingos ir patrauklios informacijos suteikimas bei įgyvendinamos turizmo informacijos sklaidos priemonės sudarys prielaidas atvykstamojo ir vietinio turizmo plėtrai Alytaus krašte.

Padidėjęs Alytaus rajono savivaldybės teritorijoje registruotų verslo subjektų skaičius, sumažėjęs bedarbių asmenų skaičius, padidėjęs Alytaus rajono ir jame esančių verslo subjektų žinomumas šalyje ir už jos ribų naujų interneto svetainių sukūrimo/nuomos bei dalyvavimo parodose, mugėse, verslo misijose pagalba, geriau pritaikyta verslo infrastruktūra bei padidėjęs jaunimo užimtumas.

Šios programos įgyvendinimas užtikrins geresnį viešosios tvarkos ir saugaus eismo palaikymą ir saugesnę gyvenamąją aplinką Alytaus rajone.

Įgyvendinus šios programos tikslą, numatoma laikinai įdarbinti 34 asmenis, kurie atkurs darbo įgūdžius, užsidirbs pragyvenimui būtinų lėšų, sumažės socialinių pašalpų mokėjimas, taip pat bus sprendžiamos rajono viešųjų erdvių tvarkymo problemos. Tikimasi, kad įgyvendinus Programą, nuolatiniam darbui įsidarbins ne mažiau kaip 3 asmenys (2 vyrai ir 1 moteris).

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai: Alytaus rajono savivaldybės biudžeto lėšos, ES fondų lėšos, Alytaus rajono savivaldybės indėlis į ES finansuojamus projektus, valstybės biudžeto lėšos, skirtos iš savivaldybės privatizavimo fondo, įvairių juridinių ir fizinių asmenų tikslinė paskirtimi pervestos lėšos, kitos teisėtai įgytos lėšos.

Alytaus rajono strateginio plėtros plano dalys, susijusios su vykdoma programa: susijęs su visais strateginio plėtros plano dalimis (prioritetais): 1 prioritetas. Tvari, darni, inovatyvi ekonomikos plėtra ir išvystyta infrastruktūra. 1.1. tikslas – plėtoti tvarų žemės ir miškų ūkį, vystyti konkurencingą tvarų verslą. 1.2. tikslas Sukurti palankią aplinką bei ekonominę infrastruktūrą investicijoms ir darniam verslo vystymuisi. 1.2.1 uždavinys. Vystyti verslui ir investicijų pritraukimui aktualią infrastruktūrą. 2 prioritetas. Visuomenės poreikius atitinkančios pažangios savivaldos vystymo. 2.1 tikslo Įgalinti bendruomenes, skatinti gyventojų aktyvumą, puoselėti kultūros paveldą ir gerąsias krašto tradicijas 2.1.1 uždavinys Didinti bendruomenių įtraukimą į viešųjų paslaugų teikimą gyventojams, skatinti bendruomenių inicijuotą vietos plėtrą ir 2.1.2 uždavinys Skatinti gyventojų bendruomeniškumą ir aktyvumą, mažinti skaitmeninę atskirtį; 2.2. tikslas. Didinti valdymo kokybę ir ugdyti darbuotojų kompetencijas, siekiant patenkinti verslo ir gyventojų poreikius. 2.2.1. uždavinys. Pasinaudoti skaitmeninio teikiama nauda, skatinti elektroninių viešųjų paslaugų vystymą, pritaikymą vartotojų poreikiams ir naudojimą, įgyvendinti gerojo valdymo principus. 2.3 tikslo Skatinti integruotą socialinę, ekonominę vietos plėtrą ir įtraukias švietimo paslaugas 2.3.1 uždavinys Užtikrinti socialinių paslaugų kokybę, tvarumą ir prieinamumą, inicijuoti socialinių paslaugų plėtrą ir modernizavimą; 2.3.2 uždavinys Skatinti visų gyventojų grupių integraciją ir didinti gyvenimo kokybę įgyvendinant kompleksines priemones, užtikrinant socialinę aplinką ir sveikatos priežiūrą; 2.3.3 uždavinys Vystyti gyventojų poreikius atitinkančią švietimo ir mokymo sistemas, užtikrinant švietimo kokybę, rezultatyvumą ir prieinamumą. 3. Prioritetas. Patogus, svetingas, žalias rajonas. 3.1. tikslas. Plėtoti patogiam gyvenimui ir ūkinei veiklai aktualią tvarią infrastruktūrą. 3.1.1. uždavinys. Didinti vandens ir nuotekų prieinamumą ir skatinti tvarų vandens išteklių valdymą. 3.1.3 uždavinys. Skatinti tvarų, atsparų klimato kaitai, pažangų judumą. 3.1.4 uždavinys. Vystyti transporto tinklą, įskaitant kelius, pėsčiųjų ir dviračių takus, vandens ir oro transportą. 3.2. tikslas. Didinti ars kaip darnaus turizmo krypties patrauklumą. 3.2.1. uždavinys. Vystyti turizmui aktualią infrastruktūrą, užtikrinti jos priežiūrą bei tvarų eksploatavimą. 3.2.2. Didinti svetingumo ir turizmo srityje dalyvaujančių / dirbančių gyventojų ir bendruomenių kompetencijas. 3.2.3. Užtikrinti turizmui aktualių objektų, maršrutų viešinimą. 3.3 tikslo Užtikrinti darną su aplinka ir gamta 3.3.1 uždavinys Vykdyti aplinkos apsaugos stebėseną, gerinti jos kokybę; 3.3.2 uždavinys Skatinti tausų ir racionalų išteklių naudojimą, perėjimą prie žiedinės ekonomikos; 3.3.3 uždavinys Mažinti taršą, šiltnamio dujų išmetimą, didinti energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančios energijos naudojimą. 3.4. tikslas. Užtikrinti subalansuotą ir tvarią ars teritorinę plėtrą ir raidą. 3.4.2. uždavinys. Užtikrinti tvarų ir darnų teritorijos vystymą.

Susiję Lietuvos Respublikos ir savivaldybės teisės aktai:

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas,
- Lietuvos Respublikos policijos įstatymas,
- Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymas,
- Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas,
- Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas,

- Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas,
- Lietuvos Respublikos turizmo įstatymas ir poįstatyminiai aktai,
- Turizmo informacijos ženklo naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2019 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. 4-168 „Dėl Turizmo informacijos ženklo naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymas;
- Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymas;
- Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymas Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“;
- Paramos teikimo smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams tvarkos aprašas, patvirtintas Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2018 m. gegužės 10 d. sprendimu Nr. K-96 „Dėl Paramos teikimo smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams tvarkos aprašo patvirtinimo“ ;
- Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 238 „Dėl Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 metų programos patvirtinimo“;
- Alytaus rajono savivaldybės 2021-2028 metų strateginės plėtros planas, patvirtintas Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 28 d. sprendimu Nr. K-268 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės 2021-2028 metų strateginės plėtros plano patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. spalio 23 d. įsakymas Nr. 1V-841 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ 07.1.1-CPVA-R-905 priemonės „Miestų kompleksinė plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo pakeitimo“;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 7 d. įsakymas Nr. D1-717 „Dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-R-014 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2016 m. gegužės 4 d. įsakymas Nr. 4-337 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonės Nr. 05.4.1-LVPA-R-821 „Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2016 m. balandžio -27 d. įsakymas Nr. IV- 338 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.4.1-CPVA-R-302 priemonės „Aktualizuoti savivaldybių kultūros paveldo objektus“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. birželio 22 d. įsakymas Nr. A1-307 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.1.1-CPVA-R-407 „Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. balandžio 27 d. įsakymas Nr. D1-281 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.2.1-APVA-R-008 priemonės „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. lapkričio 23 d. įsakymas Nr. 1V-936 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos finansinio laikotarpio Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programų įgyvendinimo Lietuvoje taisyklių patvirtinimo“;

- Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. liepos 20 d. įsakymas Nr. D1-537 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės sodininkų bendrijų specialiųjų rėmimo projektų finansavimo tvarkos aprašo tvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. rugpjūčio 31 d. įsakymas Nr. A1-457 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.1.1-CPVA-V-427 „Institucinės globos pertvarka: investicijos į infrastruktūrą“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. vasario 19 d. įsakymas Nr. V-153 „Dėl 2019 metų kvietimo teikti paraiškas Sporto rėmimo fondo lėšomis gauti sporto projektų, skirtų fizinio aktyvumo veikloms, skatinančioms fizinio aktyvumo plėtrą, sporto inventoriaus ir įrangos įsigijimui, sporto renginių organizavimui ir kvalifikacijos tobulinimui ir 2019 metų kvietimo teikti paraiškas Sporto rėmimo fondo lėšoms gauti sporto projektų, skirtų esamų sporto bazių plėtrai, priežiūrai ir remontui, patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. spalio 12 d. įsakymas Nr. D1-611 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. rugsėjo 7 d. įsakymo Nr. D1-536 „Dėl finansavimo skyrimo projektams, pateiktiems pagal Klimato kaitos programos finansavimo priemonę „Atsinaujinančių energijos išteklių (saulės, vėjo, geoterminės energijos, biokuro ar kitų) panaudojimas visuomeninės ir gyvenamosios (įvairių socialinių grupių asmenims) paskirties pastatuose, kurie nuosavybės teise priklauso valstybei, savivaldybėms, tradicinėms religinėms bendruomenėms, religinėms bendrijoms ar centrams“ pakeitimo“;
- Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšų naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gegužės 19 d. įsakymu Nr. D1-276 „Dėl Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. rugsėjo 23 d. įsakymas Nr. D1-563 „Dėl Aplinkos apsaugos rėmimo programos 2020 metų finansavimo kryptčių sąmatos „Žuvų ištekliams atkurti ir saugoti“ projektų grupės „Dotacijos savivaldybių projektams“ detalaus lėšų paskirstymo projektams patvirtinimo“;
- Alytaus rajono savivaldybės 2021–2023 metų strateginis veiklos planas, patvirtintas Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 11 d. sprendimu Nr. K-11 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės 2021–2023 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“;
- Alytaus rajono visuomenės saugumo projektų finansavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-06-05 įsakymu Nr. D1-400 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės visuomenės saugumo projektų finansavimo tvarkos aprašo tvirtinimo“;
- Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos įgyvendinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 278 „Dėl Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos įgyvendinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2014 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. V-62 „Dėl Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. lapkričio 30 d. įsakymas Nr. V-1866 „Dėl 2021 metų kvietimo teikti paraiškas Sporto rėmimo fondo lėšoms gauti sporto projektų, skirtų fizinio aktyvumo veikloms, skatinančioms fizinio aktyvumo plėtrą, sporto inventoriaus ir įrangos įsigijimui, sporto renginių organizavimui bei asmenų, dirbančių ar teikiančių paslaugas sporto srityje, kvalifikacijos tobulinimui ir sporto informacijos sklaidai ir 2020 metų kvietimo teikti

paraiškas sporto rėmimo fondo lėšoms gauti sporto projektų, skirtų esamų sporto paskirties pastatų arba sporto paskirties inžinerinių statinių plėtrai, priežiūrai ir remontui, atrinkti, patvirtinimo“.

Kita svarbi informacija:
